

Vogelnesten op postzegels

Tom Loorij

Behalve de vogels zelf worden ook regelmatig andere aspecten van het vogelleven op postzegels afgebeeld. Het is wel aardig om eens te kijken hoe het met afbeeldingen van vogelnesten zit. Die zijn er genoeg en in allerlei variaties. Alleen een nest van de buitenkant, een nest met eieren, broedende vogels op het nest en nesten met jonge vogels, al dan niet met één van de ouders. In dit artikel zullen we het in hoofdzaak hebben over de nesten zelf.

Bij nesten van de buitenkant gaat het in de regel om exemplaren die een bijzondere vorm hebben en waar je niet zo gemakkelijk binnen in kan kijken. Een goed voorbeeld is het nest van de Rosse Ovenvogel *Furnarius rufus* op een zegel van Argentinië. Ook

wevervogels bouwen een bijzonder kunstig geweven nest dat zij aan een tak ophangen.

Op een zegel van Niger staat een Dwermaskerwever *Ploceus luteolus* afgebeeld met zijn nest. Beroemd zijn de enorme kolonienesten van de

Republikeinwever *Philetarius socius*. Deze gigantische bouwsels kunnen wel duizend kilogram wegen. Soms worden ze zo groot dat de boom onder het gewicht bezwijkt en dan moeten de vogels elders opnieuw beginnen. Op een geïllustreerde briefkaart uit Zuidwest-Afrika zien we zo'n geweldig bouwsel aan de onderste takken van een boom hangen. Kolonies van de Koningspinguïn *Aptenodytes*

Weetjes over vogelpostzegels

Dit is de derde aflevering van de reeks 'Merkwaardige en interessante weetjes over vogelpostzegels' geschreven door Tom Loorij. De eerste aflevering, 'Foute vogelnamen op postzegels', staat in *het Vogeljaar 64(1)*, de tweede aflevering, over nationale vogels op postzegels, staat in *het Vogeljaar 64(4)*. In de komende nummers van *het Vogeljaar* zullen wij meer afleveringen opnemen.

Tom Loorij is al jarenlang een verwoed verzamelaar en hij brengt u graag op de hoogte van merkwaardige en interessante weetjes over vogelpostzegels. Hij is ook co-auteur van het recent verschenen boek 'Vogels op de cm2'.

Meer informatie over vogelafbeeldingen op postzegels is te vinden op de website van de Motivgroep Ornithologie (<http://www.mg-o.de>), die ook een Nederlandstalige afdeling heeft (<http://www.mg-o.de/mgonlaktueel.htm>).

patagonicus kunnen wel meer dan 100.000 paren omvatten. Zij maken echter geen nest, maar broeden hun ei liggend op hun poten, in een huidplooi uit. Papegaaiduikers *Fratrercula arctica* broeden in meer losse kolonies en

graven hun nestholten in grashellingen van steile zeekusten. Op het eind is er een soort nestkom waarin ze hun enige ei leggen. Op de zegel uit Niger zien we een exemplaar naar buiten uit zijn hol komen terwijl de partner toekijkt. Maar wat doet een Papegaaiduiker op een zegel van Niger? Daar komen ze immers niet eens voor? Het antwoord is dat op de zegel een tekening van de beroemde Amerikaanse tekenaar J.J. Audubon is afgebeeld. In 1985 was het tweehonderd jaar geleden

dat hij werd geboren en ter gelegenheid daarvan hebben heel veel landen zegels uitgegeven met zijn tekeningen.

Vogelsoorten die op de grond nestelen, maken een nestkuiltje dat ze met plantaardig materiaal bekleden of

zoals de Bontbekplevier *Charadrius hiaticula* met steentjes of schelpen.

De Fuut *Podiceps cristatus* maakt een drijvend nest dat hij soms vastmaakt aan de meest gekke dingen, zoals een kerstboom, een oude fiets of zomaar een houten pallet, je kan het zo gek niet bedenken. De Flamingo *Phoenicopterus roseus* broedt in kolonies en bouwt in ondiep water van speeksel en plantenmateriaal een komvormig nest waarin hij zijn ei legt en zijn jong grootbrengt.

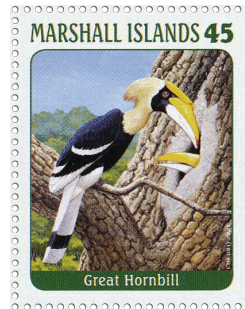
De Opaalstern *Gygis alba* maakt helemaal geen nest, maar legt zijn ene ei gewoon op een tak van een boom, waarbij hij ervoor waakt dat het er niet al te gemakkelijk vanaf kan rollen. Op een kerstzegel uit Norfolk Eiland zien

we de vogel en zijn ene ei op een tak. Dat is uniek in de wereld.

Grote vogels als Blauwe Reigers *Ardea cinerea* bouwen een platform in de bomen, meestal in kleine kolonies. Ze behoren tot de vroegste broeders in onze vogelwereld

en kunnen al zitten te broeden in januari of februari, als de bomen nog niet eens in blad zitten. Kleine (zang)vogels bouwen een kunstig geweven nest in bomen of struiken, dat meestal goed verstopt zit. Een broedende Granaatkolibrie *Eulampis jugularis* is te zien

op een zegel uit Dominica. Het nest is nauwelijks groter dan een vingerring!

Er zijn ook soorten die een boomholte als nest gebruiken. De Dubbelhoornige Neushoornvogel *Buceros bicornis* is een van de grootste soorten van zijn familie. Hij gebruikt een bestaande holte, waarin het vrouwtje eieren legt en broedt, terwijl manlief de holte bijna met modder

dichtmetselt en het vrouwtje voedsel aanreikt door een nauwe spleet. Daarna breekt hij de toegang open en dan komt het vrouwtje naar buiten. Het jong blijft achter en de opening wordt weer bijna dichtgemetseld totdat ook het jong vliegvlug is.

Heel bijzonder is een serie van Noord-Korea over de Witbuikspecht *Dryocopus javensis*.

Eén van de zegels laat de nestholte van binnen zien met een aantal jongen terwijl een volwassen vogel door het nestgat naar binnen komt met voer in de bek. Dat is een tafereel dat wij in de natuur zelf nooit zouden kunnen zien.

Zo valt er met enige speurzin nog veel meer te ontdekken in

de vogelpostzegelwereld. Dat is een mooie uitdaging voor de verzamelaar die niet alleen in afbeeldingen van de vogels zelf, maar ook van hun nesten is geïnteresseerd.